

แบบเสนอวาระเรื่องเสนอเงินนโยบาย

หลักคิดของข้อเสนอ

เมื่อมหาวิทยาลัยกำหนดให้การวิจัยและการตีพิมพ์เป็นภารกิจและเงื่อนไขในการประเมิน มหาวิทยาลัยควรจัดทรัพยากรพื้นฐานให้เพียงพอและเข้าถึงได้จริง โดยความคาดหวัง ทรัพยากร และระยะเวลาประเมินต้องสอดคล้องกันอย่างเป็นธรรมชาติ

1. ชื่อเรื่อง

การจัดให้มีค่าสนับสนุนการทำวิจัยขั้นพื้นฐานเชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริมการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิชาการอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรม และยั่งยืน

2. ที่มาและเหตุผล

การวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของอาจารย์ และเป็นกลไกที่ช่วยให้มหาวิทยาลัยสร้างองค์ความรู้ พัฒนาการเรียนการสอน สร้างผลกระทบต่อสังคม ตลอดจนเสริมสร้างชื่อเสียงและความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน อย่างไรก็ตาม การผลิตผลงานวิชาการในปัจจุบันต้องอาศัยทรัพยากรพื้นฐานหลายประเภท ซึ่งมีทั้งค่าใช้จ่ายเริ่มต้น ค่าใช้จ่ายต่อเนื่อง และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการเผยแพร่ผลงาน

ทรัพยากรขั้นต่ำที่จำเป็นต่อการทำงานวิจัยในบริบทปัจจุบันอาจประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊กที่มีสมรรถนะเหมาะสม เครื่องมือและบริการปัญญาประดิษฐ์ที่ช่วยในการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล เขียนโปรแกรม ตรวจสอบ และพัฒนางานวิชาการ รวมถึงค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์หรือ Article Processing Charge (APC) ในกรณีที่ช่องทางเผยแพร่ที่เหมาะสมมีค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ความจำเป็นและระดับค่าใช้จ่ายย่อมแตกต่างกันตามสาขาวิชา ลักษณะงาน และแหล่งทุน

แม้ความรับผิดชอบในการสร้างผลงานวิจัยจะเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจอาจารย์ แต่การจัดให้มีทรัพยากรพื้นฐานอย่างเหมาะสมควรเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างบุคลากรกับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะเมื่อมหาวิทยาลัยกำหนดเป้าหมาย ใช้ผลงานในการประเมินบุคลากรและหน่วยงาน หรือได้รับประโยชน์จากผลงานดังกล่าวในด้านพันธกิจ ชื่อเสียง การจัดอันดับ การรับรองคุณภาพ และการดึงดูดทุนหรือความร่วมมือ

การกำหนดความคาดหวังต่อผลงานโดยให้บุคลากรรับภาระลงทุนจากเงินส่วนตัวเป็นหลัก โดยเฉพาะรายการที่มีมูลค่าสูง อาจทำให้โอกาสในการผลิตและเผยแพร่ผลงานขึ้นอยู่กับกำลังทรัพย์ส่วนบุคคลมากกว่าคุณภาพและศักยภาพทางวิชาการ อีกทั้งอาจสร้างความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้มีและไม่มีทุนวิจัย ระหว่างสาขาที่มีโครงสร้างทุนแตกต่างกัน และระหว่างบุคลากรในแต่ละช่วงของเส้นทางอาชีพ

นอกจากนี้ ในระบบอุดมศึกษามีการนำผลงานตีพิมพ์มาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการต่อสัญญา ความก้าวหน้าในอาชีพ หรือการคงอยู่ในตำแหน่ง และในบางกรณี การไม่บรรลุเป้าหมายอาจนำไปสู่การไม่ต่อสัญญาหรือการพ้นจากงานได้ การกำหนดเงื่อนไขลักษณะดังกล่าวอาจทำได้ตามพันธกิจและระบบบริหารบุคลากรของแต่ละมหาวิทยาลัย แต่ต้องอยู่บนหลักความเป็นธรรม กล่าวคือ บุคลากรต้องทราบเกณฑ์ล่วงหน้า ได้รับเวลาและทรัพยากรที่เหมาะสม ได้รับการประเมินโดยคำนึงถึงความแตกต่างของสาขา ภาระงาน และเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีโอกาสชี้แจงและขอทบทวนผลการพิจารณา

จึงเห็นควรให้มหาวิทยาลัยพิจารณาจัดทำระบบ “ค่าสนับสนุนการทำวิจัยขั้นพื้นฐานเชิงนโยบาย” เพื่อรับรองว่าบุคลากรสามารถเข้าถึงทรัพยากรขั้นต่ำที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการวิจัยได้ โดยระบบดังกล่าวควรมีขอบเขต หลักเกณฑ์ เป้าหมาย และกลไกตรวจสอบที่ชัดเจน คำนึงถึงความจำเป็นตามสาขา ความคุ้มค่า ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และวินัยทางการเงินของมหาวิทยาลัย

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดหลักการร่วมว่าการผลิตผลงานวิจัยเป็นภารกิจของอาจารย์ ขณะที่การจัดให้มีทรัพยากรพื้นฐานที่เหมาะสมเป็นหน้าที่สนับสนุนของมหาวิทยาลัย
2. เพื่อลดการพึ่งพาเงินส่วนบุคคลในการจัดหาเครื่องมือและเผยแพร่ผลงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดความคาดหวังหรือได้รับประโยชน์
3. เพื่อให้บุคลากรต่างสาขา ต่างช่วงอาชีพ และต่างสถานะทุน เข้าถึงโอกาสในการทำวิจัยอย่างเป็นธรรม
4. เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัย การบริการตีพิมพ์ และการตีพิมพ์มีความโปร่งใส คุ่มค่า และตรวจสอบได้
5. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสม ปลอดภัย และสอดคล้องกับจริยธรรมทางวิชาการ
6. เพื่อให้การใช้ผลงานตีพิมพ์ประกอบการต่อสัญญา ความก้าวหน้าในอาชีพ หรือการพิจารณาให้พ้นจากงาน เป็นไปอย่างโปร่งใส ได้สัดส่วน และเป็นธรรม

4. สาระสำคัญของข้อเสนอ

4.1 นิยามและขอบเขตของทรัพยากรพื้นฐาน

ให้ “ค่านับสนุนการทำวิจัยขั้นพื้นฐานเชิงนโยบาย” หมายถึงสิทธิหรือทรัพยากรขั้นต่ำที่มหาวิทยาลัยจัดให้บุคลากรสายวิชาการสามารถเข้าถึงตามหลักเกณฑ์ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบเงินสนับสนุน สิทธิใช้บริการ การจัดซื้อรวม การยืมใช้ครุภัณฑ์ หรือการร่วมจ่าย ประกอบด้วยอย่างน้อย

1. **เครื่องคอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊กสำหรับการทำงานวิชาการ** รวมถึงอุปกรณ์หรือซอฟต์แวร์พื้นฐานที่จำเป็น โดยกำหนดมาตรฐานสมรรถนะ รอบอายุการใช้งาน รูปแบบการจัดหา และความรับผิดชอบต่อทรัพย์สินให้เหมาะสม
2. **เครื่องมือและบริการปัญญาประดิษฐ์** รวมถึงซอฟต์แวร์หรือเครดิตการประมวลผลที่จำเป็นต่อการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล เขียนโปรแกรม ตรวจสอบ และจัดเตรียมผลงาน ภายใต้นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ลิขสิทธิ์ และจริยธรรมทางวิชาการ
3. **ค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงาน** รวมถึง APC หรือค่าธรรมเนียมอื่นในกรณีที่มีความจำเป็นและเหมาะสม โดยพิจารณาคุณภาพของช่องทางเผยแพร่ ความสอดคล้องกับสาขา เนื้อหาของแหล่งทุน และทางเลือกที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือมีต้นทุนต่ำกว่ารวมด้วย

รายการดังกล่าวเป็นกรอบทรัพยากรขั้นต่ำ มิได้หมายความว่าบุคลากรทุกคนต้องได้รับเงินสดในจำนวนเท่ากันหรือต้องใช้สิทธิทุกรายการ การออกแบบระบบควรเปิดให้ใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะงานและเกิดความคุ้มค่าสูงสุดแก่มหาวิทยาลัย

4.2 หลักการแบ่งความรับผิดชอบ

- อาจารย์รับผิดชอบต่อคุณภาพ ความซื่อตรงทางวิชาการ ความเหมาะสมของวิธีวิจัย การเลือกช่องทางเผยแพร่ และผลลัพธ์ของงาน
- มหาวิทยาลัยรับผิดชอบในการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือ และช่องทางสนับสนุนที่สอดคล้องกับระดับผลงานที่มหาวิทยาลัยคาดหวัง
- การมีมาตรการสนับสนุนในเชิงรูปแบบเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ทรัพยากรที่จัดให้ต้องมีจำนวน คุณภาพ ระยะเวลา และเงื่อนไขการเข้าถึงที่ทำให้บุคลากรสามารถดำเนินงานพื้นฐานตามที่คาดหวังได้จริง
- หากการสนับสนุนไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานพื้นฐาน ย่อมไม่เป็นธรรมที่จะถือว่าบุคลากรต้องใช้จ่ายส่วนตัวชดเชยส่วนขาด เพื่อสร้างผลงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นเงื่อนไขหรือนำไปใช้ประโยชน์ในระดับองค์กร
- แหล่งทุน คณะ ส่วนงาน และมหาวิทยาลัยอาจร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามลักษณะและประโยชน์ของงาน โดยไม่ผลักภาระให้บุคลากรฝ่ายเดียวเป็นค่าเริ่มต้น

- กรณีที่บุคลากรเลือกเครื่องมือหรือช่องทางที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าทางเลือกมาตรฐานโดยไม่มีเหตุจำเป็น อาจใช้หลักร่วมจ่ายหรือรับผิดชอบส่วนต่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 รูปแบบระบบสนับสนุน

ควรพิจารณาระบบแบบผสมผสานแทนการกำหนดเงินเหมาจ่ายรูปแบบเดียว ได้แก่

1. **สิทธิพื้นฐานส่วนกลาง** เช่น บัญชีบริการ AI ระดับสถาบัน ซอฟต์แวร์ลิขสิทธิ์ พื้นที่ประมวลผล คลังผลงานสถาบัน และบริการให้คำปรึกษา
2. **การจัดหาอุปกรณ์ตามรอบอายุใช้งาน** โดยมีมาตรฐานหลายระดับตามลักษณะงาน และมีช่องทางขอสมรรถนะเพิ่มเติมสำหรับงานที่มีความจำเป็นเฉพาะ
3. **กองทุนสนับสนุนการเผยแพร่แบบมีเป้าหมาย** กำหนดเพดานต่อผลงานและต่อบุคคล ใช้การอนุมัติล่วงหน้า ตรวจสอบคุณภาพของวารสาร และให้ความสำคัญกับผู้ไม่มีทุนหรือมีข้อจำกัดในการเข้าถึงทรัพยากร
4. **ระบบร่วมจ่ายหรือ matching fund** ระหว่างมหาวิทยาลัย คณะ ส่วนงาน และทุนวิจัย ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายสูงหรือผลงานมีหลายแหล่งประโยชน์
5. **ช่องทางยกเว้นหรือพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ** สำหรับอาจารย์ระยะเริ่มต้น ผู้ไม่มีทุน สาขาที่มีโอกาสเข้าถึงทุนจำกัด หรือผลงานที่มีคุณค่าสูงต่อสังคมแต่ไม่อยู่ในกรอบตัวชี้วัดทั่วไป

4.4 หลักเกณฑ์สำหรับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์

- พิจารณาจัดซื้อหรือเจรจาใบอนุญาตระดับสถาบันเมื่อมีความคุ้มค่ากว่าการให้บุคลากรสมัครใช้เป็นรายบุคคล
- กำหนดประเภทข้อมูลที่สามารถหรือไม่สามารถนำเข้าสู่บริการภายนอก และจัดให้มีเครื่องมือที่เหมาะสมกับข้อมูลอ่อนไหว
- กำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการเปิดเผยการใช้ AI การตรวจสอบความถูกต้อง ลิขสิทธิ์ การอ้างอิง และความรับผิดชอบของผู้วิจัย
- จัดอบรมและบริการสนับสนุน เพื่อให้การใช้ AI เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพโดยไม่ลดทอนมาตรฐานทางวิชาการ

4.5 หลักเกณฑ์สำหรับค่า APC และการเผยแพร่

- ไม่ถือว่า Open Access ทุกแบบต้องมี APC และไม่ถือว่าค่า APC สูงเป็นหลักฐานยืนยันคุณภาพของวารสาร
- สนับสนุนช่องทาง Green Open Access ผ่านคลังสถาบัน และ Diamond Open Access ควบคู่กับช่องทางที่มี APC
- ใช้ T1/Q1 และตัวชี้วัดระดับวารสารเป็นข้อมูลประกอบ ไม่ใช่แทนการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของผลงานทั้งหมด
- กำหนดเกณฑ์ตรวจสอบคุณภาพ ความโปร่งใส และความเสี่ยงของวารสารก่อนอนุมัติ พร้อมเพดานค่าใช้จ่ายและหลัก prior approval
- พิจารณาข้อตกลง read-and-publish หรือ transformative agreement เฉพาะเมื่อมีข้อมูลต้นทุนรวม การใช้สิทธิจริง และกลไกป้องกันการจ่ายซ้ำที่ตรวจสอบได้

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับทรัพยากร

มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดเป้าหมายด้านการวิจัยและการตีพิมพ์ได้ตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ แต่ควรจัดให้ความคาดหวัง ตัวชี้วัดภาระงาน และทรัพยากรสนับสนุนมีความสอดคล้องกัน หากผลลัพธ์ถูกนำไปใช้ในการประเมินหน่วยงาน การประกันคุณภาพ ชื่อเสียง หรือการจัดอันดับของมหาวิทยาลัย การออกแบบระบบไม่ควรตั้งอยู่บนสมมติฐานว่าบุคลากรจะใช้เงินส่วนตัวรองรับต้นทุนดังกล่าวเป็นปกติ

ในระหว่างการจัดทำนโยบาย ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนเงื่อนไขหรือเป้าหมายที่อาจสร้างภาระค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลสูง และจัดให้มีช่องทางสนับสนุนหรือทางเลือกที่เหมาะสมก่อนนำเงื่อนไขนั้นไปใช้

หากมหาวิทยาลัยกำหนดหรือสนับสนุนให้บุคลากรเลือกวารสารหรือช่องทางเผยแพร่ที่ไม่มีค่า APC เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ก็ควรพิจารณาระยะเวลาของกระบวนการพิจารณาและเผยแพร่ในช่องทางดังกล่าวควบคู่กันไป ในกรณีที่ช่องทางซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดหรือแนะนำมีระยะเวลาดำเนินการยาวกว่า ควรปรับกรอบเวลาการประเมิน ต่อดัชนี หรือพิจารณาความก้าวหน้าให้เหมาะสม และไม่ให้ความล่าช้าที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้เขียนกลายเป็นผลเสียต่อผู้ถูกประเมิน

4.7 หลักความเป็นธรรมเมื่อผลงานตีพิมพ์มีผลต่อการจ้างงาน

ในกรณีที่มหาวิทยาลัยใช้ผลการตีพิมพ์เป็นองค์ประกอบของการต่อดัชนี การประเมินความก้าวหน้า หรือการพิจารณาให้พ้นจากงาน ควรกำหนดหลักประกันขั้นต่ำ ดังนี้

1. **แจ้งเกณฑ์ล่วงหน้าอย่างชัดเจน** ระบุผลงานที่คาดหวัง ระยะเวลา ฐานข้อมูลหรือเกณฑ์คุณภาพที่ใช้ และผลที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่บรรลุเป้าหมาย โดยไม่เปลี่ยนเกณฑ์ย้อนหลัง
2. **จัดทรัพยากรให้สอดคล้องกับความคาดหวัง** บุคลากรต้องมีโอกาสเข้าถึงเวลา อุปกรณ์ เครื่องมือ ทุนหรือค่าตีพิมพ์ และการสนับสนุนทางวิชาการอย่างสมเหตุสมผล
3. **ประเมินความเพียงพอจากการใช้งานจริง** การมีงบหรือสิทธิในนามไม่ควรถูกถือว่าการสนับสนุนที่เพียงพอโดยอัตโนมัติ ต้องพิจารณาว่าวงเงิน เครื่องมือ ระยะเวลาอนุมัติ และเงื่อนไขการเข้าถึงทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ได้จริงหรือไม่
4. **ประเมินอย่างเหมาะสมกับสาขาและบริบท** ไม่ใช่จำนวนบทความหรือ T1/Q1 เพียงตัวเดียวตัดสิน แต่พิจารณาคุณภาพของงาน ความเหมาะสมตามสาขา ภาระการสอนและบริการ ระยะเวลาของกระบวนการตีพิมพ์ ตลอดจนข้อจำกัดที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบุคลากร
5. **ปรับกรอบเวลาให้สอดคล้องกับช่องทางเผยแพร่** หากมหาวิทยาลัยกำหนดหรือแนะนำให้ใช้วารสารที่ไม่มี APC ต้องนำระยะเวลาพิจารณา แก่ไข และเผยแพร่ตามปกติของช่องทางนั้นมาประกอบการกำหนดรอบประเมิน รวมทั้งกำหนดวิธีนับผลงานที่อยู่ระหว่างพิจารณาหรือได้รับการตอบรับแล้วอย่างเป็นธรรม
6. **ใช้มาตรการที่ได้สัดส่วน** ควรมีการแจ้งเตือน แผนพัฒนา การให้คำปรึกษา และระยะเวลาแก้ไขที่เหมาะสมก่อนใช้มาตรการที่กระทบต่อการจ้างงาน เว้นแต่มีเหตุร้ายแรงตามกฎหมายหรือระเบียบ
7. **ให้สิทธิชี้แจงและทบทวน** บุคลากรควรได้รับทราบข้อมูลที่ใช้ประเมิน มีโอกาสชี้แจงข้อเท็จจริง และยื่นขอทบทวนหรืออุทธรณ์ต่อกลไกที่เป็นกลาง
8. **ตรวจสอบความเสมอภาคของระบบ** มหาวิทยาลัยควรติดตามว่ากติกาและการเข้าถึงทรัพยากรส่งผลแตกต่างกันระหว่างสาขา วิทยาเขต ช่วงอาชีพ หรือกลุ่มบุคลากรหรือไม่ และปรับระบบเมื่อพบความเหลื่อมล้ำที่ไม่มีเหตุผลรองรับ

4.8 ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บก่อนกำหนดวงเงินถาวร

ก่อนกำหนดรูปแบบหรือวงเงินถาวร ควรจัดเก็บข้อมูลย้อนหลังและข้อมูลความต้องการอย่างน้อยในเรื่องต่อไปนี้

- จำนวน อายุการใช้งาน สมรรถนะ และรูปแบบการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บุคลากรใช้อยู่
- ประเภทบริการ AI และซอฟต์แวร์ที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายรายบุคคล และทางเลือกในการจัดซื้อระดับสถาบัน
- จำนวนผลงาน ช่องทางเผยแพร่ APC และค่าธรรมเนียมอื่น แยกตามสาขาและแหล่งเงิน รวมถึงเงินส่วนบุคคลโดยคุ้มครองความลับ
- ค่าสมาชิกฐานข้อมูล ข้อตกลงอ่านและเผยแพร่ ต้นทุนคลังสถาบัน และต้นทุนการสื่อสารทางวิชาการทั้งหมด
- ความแตกต่างในการเข้าถึงทรัพยากรระหว่างสาขา วิทยาเขต ช่วงอาชีพ และผู้มีหรือไม่มีทุนวิจัย
- ผลการต่อดัชนี การไม่ต่อดัชนี แผนพัฒนาบุคลากร และคำขอทบทวนที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์การตีพิมพ์ โดยรายงานเป็นข้อมูลสรุปและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

- ระยะเวลาตั้งแต่ส่งบทความจนได้รับผลพิจารณาและเผยแพร่ แยกตามประเภทวารสาร ช่องทางที่มีหรือไม่มี APC และสาขาวิชา เพื่อใช้กำหนดกรอบเวลาประเมินที่เป็นธรรม
- ผลลัพธ์และความคุ้มค่าของทรัพยากรที่สนับสนุน โดยไม่ใช้จำนวนบทความหรือ T1/Q1 เพียงตัวเดียวเป็นเกณฑ์ตัดสิน

5. แนวทางดำเนินการ

1. ภายใน 90 วัน สืบหาทรัพยากรที่มีอยู่ ความต้องการของบุคลากร ค่าใช้จ่ายที่บุคลากรรับภาระเอง และสัญญาหรือบริการที่มหาวิทยาลัยสามารถใช้ร่วมกันได้
2. ภายใน 180 วัน จัดทำทางเลือกเงินนโยบายอย่างน้อย 3 รูปแบบ พร้อมประมาณการงบประมาณ ผลกระทบ ความเสี่ยง และหลักเกณฑ์การเข้าถึง
3. ดำเนินการนำร่องหนึ่งปี ครอบคลุมสิทธิบริการ AI ระดับสถาบัน การจัดหาอุปกรณ์ตามรอบ และกองทุนเผยแพร่แบบมีเพดาน โดยเลือกกลุ่มนำร่องที่สะท้อนความหลากหลายของสาขาและวิทยาเขต
4. รายงานผลต่อสภามหาวิทยาลัย เมื่อครบ 6 เดือนและ 12 เดือน โดยรายงานการเข้าถึงทรัพยากร ภาระเงินส่วนบุคคล คุณภาพผลงาน ความคุ้มค่า ปัญหาการดำเนินงาน และข้อเสนอว่าจะขยาย ปรับ หรือยุติมาตรการใด

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- อาจารย์เข้าถึงทรัพยากรพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำวิจัยและเผยแพร่ผลงานได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรมมากขึ้น
- ภาระการใช้เงินส่วนบุคคลลดลง โดยเฉพาะในกรณีที่มหาวิทยาลัยกำหนดความคาดหวังหรือได้รับประโยชน์โดยตรงจากผลงาน
- ความคาดหวังด้านผลงาน ภาระงาน และการสนับสนุนของมหาวิทยาลัยมีความสอดคล้องกันมากขึ้น
- การใช้ผลงานตีพิมพ์ประกอบการต่อสัญญาหรือการพิจารณาสถานะการจ้างมีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และสิทธิทบทวนที่ชัดเจน
- การใช้ AI และเทคโนโลยีเพื่อการวิจัยมีมาตรฐานด้านคุณภาพ ความปลอดภัย และจริยธรรมที่ชัดเจน
- การจัดหาอุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ และบริการระดับสถาบันมีประสิทธิภาพและมีอำนาจต่อรองมากกว่าการให้บุคลากรจัดหาแยกกัน
- การสนับสนุนค่าเผยแพร่มีหลักเกณฑ์ โปร่งใส และไม่ส่งเสริมการเลือกวารสารจากราคา หรือตัวชี้วัดระดับวารสารเพียงอย่างเดียว
- มหาวิทยาลัยมีข้อมูลต้นทุนรวมสำหรับกำหนดนโยบายระยะยาวอย่างมีวินัยทางการเงิน

7. เรื่องที่เสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณา

จึงขอเสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณา ดังนี้

1. เห็นชอบในหลักการ ให้มหาวิทยาลัยจัดทำนโยบายค่าสนับสนุนการทำวิจัยขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรสายวิชาการเข้าถึงเครื่องมือและทรัพยากรขั้นต่ำที่เหมาะสมกับภารกิจ โดยครอบคลุมอย่างน้อยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือโน้ตบุ๊ก เครื่องมือและบริการปัญญาประดิษฐ์ และค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ผลงานในกรณีที่จำเป็น
2. มอบหมายหน่วยงานที่กำกับด้านวิจัย เป็นเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ห้องสมุด กองคลัง ทรัพยากรบุคคล หน่วยประกันคุณภาพ ผู้แทนคณะ วิทยาเขต และผู้แทนบุคลากร จัดทำข้อมูลพื้นฐานและทางเลือกนโยบายภายใน 180 วัน
3. ให้จัดทำโครงการนำร่องระยะเวลาหนึ่งปี โดยกำหนดสิทธิ หลักเกณฑ์ เพดานงบประมาณ การร่วมจ่าย การคุ้มครองข้อมูล และตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ชัดเจน ก่อนพิจารณาผูกพันงบประมาณระยะยาว
4. ให้ทบทวนความสอดคล้อง ระหว่างตัวชี้วัดและความคาดหวังด้านการวิจัยกับทรัพยากรที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เพื่อหลีกเลี่ยงการผลักภาระต้นทุนที่สูงเกินสมควรให้บุคลากรเป็นผู้รับผิดชอบจากเงินส่วนตัว

5. ให้จัดทำหลักประกันความเป็นธรรมในการประเมิน สำหรับกรณีที่ผลงานตีพิมพ์มีผลต่อการต่อสัญญา ความก้าวหน้าในอาชีพ หรือการพิจารณาให้พ้นจากงาน โดยอย่างน้อยต้องมีการแจ้งเกณฑ์ล่วงหน้า การสนับสนุนที่เพียงพอและเข้าถึงได้จริง การกำหนดกรอบเวลาที่สอดคล้องกับช่องทางเผยแพร่ การพิจารณาตามบริบท มาตรการที่ได้สัดส่วน และช่องทางชี้แจงหรือทบทวน
6. ให้รายงานผลต่อสภามหาวิทยาลัย เมื่อครบ 6 เดือนและ 12 เดือน เพื่อพิจารณาความคุ้มค่า ความเป็นธรรม คุณภาพของผลลัพธ์ และแนวทางดำเนินการในระยะต่อไป

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า)

กรรมการสภามหาวิทยาลัย

วันที่